BEANTWOORDING RAADSVRAGEN

Nummer	**:** 425-20
Onderwerp	**:** Begroting 2027-2030
Portefeuillehouder	**:** Hendrik Boland
Datum	**:** 20 oktober 2026

Vragen van de fractie van PRO Waterland aan het college van burgemeester en wethouders (ingezonden op 14 oktober 2026) en beantwoording daarvan door het college van burgemeester en wethouders in cursief.

Aanleiding/toelichting:
In de conceptbegroting van het college is een strengere norm voor solvabiliteit opgenomen genoemd 'gecorrigeerde solvabiliteit' van 30%. Het college geeft aan naar deze norm te gaan streven richting 2030.

Vraag 1
Welk concreet financieel risico wil het college met de norm van 30% gecorrigeerde solvabiliteit afdekken? Waarom is voor het afdekken van dat risico 30% nodig en volstaat een lager percentage niet?

Antwoord 1
De solvabiliteit zegt iets over het vermogen van de gemeente om op de lange termijn aan haar financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Daarmee is de solvabiliteitsratio, waarbij het eigen vermogen wordt afgezet tegen het totale vermogen, een belangrijk kengetal voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Met het huidige meerjarige beeld daalt de reguliere solvabiliteitsratio fors en komt deze in 2030 onder de 20% uit. Daarmee valt deze volgens de in de begroting opgenomen classificatie in categorie C: meest risicovol. Bij de gecorrigeerde solvabiliteitsratio wordt het eigen vermogen gecorrigeerd voor reserves die niet daadwerkelijk vrij beschikbaar zijn, zoals kapitaallastenreserves en de algemene reserve surplus. Deze reserves worden ingezet ter dekking van structurele lasten en kunnen daarom niet zonder meer als financiële buffer worden beschouwd. Ook de gecorrigeerde solvabiliteitsratio daalt in het huidige meerjarige beeld en komt in 2030 uit op 14,32%. Op 31 december 2025 bedroeg de gecorrigeerde solvabiliteitsratio 21,1%. In het coalitieakkoord is afgesproken dat dit percentage moet toegroeien naar 30%. De 30% is daarmee een politiek afgesproken ambitieniveau en niet een financieel-technisch berekende grens waaronder een specifiek risico niet meer kan worden afgedekt. In het coalitieakkoord is ook geen termijn opgenomen waarbinnen de 30% moet zijn bereikt. Het college beschouwt het als opdracht om in ieder geval te voorkomen dat de gecorrigeerde solvabiliteit onder het niveau van 21,1% daalt en tegelijkertijd toe te werken naar de afgesproken 30%. Voor 2027 komt de gecorrigeerde solvabiliteitsratio uit op 24,14%. Voor de jaren daarna ligt er nog een opgave.
Het college wil bij de Voorjaarsnota 2027 een integraal beeld voorleggen van het totale investeringsprogramma en de keuzes die nodig zijn om de gemeentelijke ambities te realiseren en tegelijkertijd de financiële positie te versterken. Op basis daarvan kan de raad de verschillende keuzes in samenhang afwegen.

Vraag 2
Hoeveel extra bezuinigingen of extra inkomsten zijn volgens het college nodig in de jaren 2027 tot en met 2030 om dit percentage te realiseren?

Antwoord 2
De benodigde verbetering van de solvabiliteitsratio is niet één-op-één te vertalen naar een vast bedrag aan extra bezuinigingen of extra inkomsten. De ontwikkeling van de solvabiliteit wordt bepaald door zowel de ontwikkeling van het eigen vermogen als de omvang van het totale vermogen en daarmee ook de schuldpositie van de gemeente. De solvabiliteit kan worden verbeterd door het eigen vermogen te vergroten, bijvoorbeeld door lagere lasten en/of hogere baten, door de schuldpositie te beperken of af te bouwen, of door een combinatie daarvan. Het aangaan van nieuwe leningen heeft daarbij een negatief effect op de solvabiliteitsratio. Het college wil daarom niet vooruitlopen op één afzonderlijke bezuinigings- of inkomstenopgave om naar 30% solvabiliteit toe te werken. Bij de Voorjaarsnota 2027 wordt het totale investeringsprogramma in samenhang met de financiële positie bezien. Op basis daarvan worden de keuzes die nodig zijn om de gemeentelijke ambities te realiseren en de financiële positie te versterken aan de raad voorgelegd.

Vraag 3
In het toegevoegde document 425-14 'begrotingsvoorstel van VVD, CDA en WN 2027-2030' staat nul (€ 0) gereserveerd bij regel 68 dat gaat over deze strengere norm. Betekent dit dat het college met een wijzigingsvoorstel gaat komen om de strengere solvabiliteitsnorm niet langer op te nemen in de begroting?

Antwoord 3
Het college heeft aangenomen dat de € 0, zoals in het 'begrotingsvoorstel van VVD, CDA en WN 2027-2030' genoemd, betekent dat voor dit voornemen niet specifiek middelen in de begroting hoeven te worden opgenomen, maar dat het wel de aandacht van het college behoeft. Het college is dan ook niet voornemens met een wijzigingsvoorstel te komen om de gecorrigeerde solvabiliteitsratio en de norm van 30% niet langer in de begroting op te nemen. Zoals bij de beantwoording van vraag 1 is aangegeven, is de 30% een in het coalitieakkoord afgesproken ambitie. Het bedrag van € 0 bij regel 68 betekent niet dat deze ambitie wordt losgelaten. Het college wil bij de Voorjaarsnota 2027 een integraal beeld geven van het totale investeringsprogramma en de financiële positie van de gemeente. Aan de hand daarvan kunnen de keuzes die nodig zijn om de ambities te realiseren en tegelijkertijd de financiële positie te versterken in samenhang aan de raad worden voorgelegd.

Aanleiding/toelichting:
Het vorige college heeft de afspraak gemaakt met de ontwikkelaars van Gouwhaven dat de verkoop van de woningen in Fase 2 opgestart gaat worden in het najaar van 2026. Op de website van het project is inderdaad te zien dat deze fase in september 2026 van start is gegaan. De grond zou op dat moment overgedragen worden van de gemeente aan de ontwikkelaar om de bouw van Fase 2 niet te vertragen.

Vraag 4
Wanneer verwacht het college de grond voor Fase 2 aan de ontwikkelaars over te dragen en de middelen die zijn afgesproken te incasseren?

Antwoord 4
Fase 2 is de (vooruitgeschoven) fase die nu in aanbouw is en waarin de supermarkt is gelegen. Fase 1 is het gebied ernaast. Wij gaan ervan uit dat de vraag over de grond van fase 1 gaat. Deze grond is nog niet geleverd aan de ontwikkelaar. Volgens de afspraken met de ontwikkelaar Gouwhaven wordt de grond geleverd bij 70% verkoop van de woningen. Wanneer de bouw eerder start dan wanneer 70% is verkocht, dient de grond op dat eerdere moment afgenomen en betaald te worden.
De levering van de grond is vertraagd. Eerst medio dit jaar – na afronding van de parkeerdiscussie - kon de verkoopcampagne worden gestart. Daarbij geldt dat we mondiaal in onzekere tijden verkeren., welke onzekerheid onder meer leidt tot hoge kosten (brandstof, levensonderhoud, enz.) en voorzichtigheid bij het nemen van grote beslissingen, zoals aankoop van een huis. Inmiddels is ook duidelijk dat de 70% dit jaar niet wordt gehaald.
Over de financiële gevolgen ervan (rentelasten) zullen wij de raad via een RID informeren. Kort gezegd komt het erop neer dat door het niet in 2026 kunnen genereren van de grondopbrengsten, aan het eind van het jaar zullen de aflopende leningen opnieuw moeten worden gefinancierd.